

16.7. 2017, 5. neděle po Trojici, bohoslužby do rozhlasu

Ve jménu Boha Otce i Syna i DS, Amen.

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. (2 Kor 13,13)

Spolu s prorokem Izajášem vyznáváme:
Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy. (Iz 6,3)

Píseň: 442 *Pane, dnešek je den chvály*

Modlitba:

Hospodine, náš Bože,
dobré ráno. Zdravíme se navzájem, přejeme si, zároveň tak zdravíme i tebe. S vděčností, radostí, možná i zatajeným dechem, oslovujeme tebe, Bože. Nic není samozřejmé. Nový den, možnost se pohnout, vstát, slyšet, vidět, cítit. Mít rád. Za všechna malá svítání děkujeme, Bože.

Jsme každý trochu jinde. V kostele, doma, na cestě, v nemocnici,... Někdo obklopen lidmi, kteří nás mají rádi, někdo sám, někdo zdravý, jiný moc ne, něco nás bolí nebo omezuje, bere nám radost a chuť do života... Ty to víš, Pane Bože. Buď s námi, dotkni se nás, pohlad' svět svým Duchem.

Díváme se kolem sebe, ohlížíme se zpátky, myslíme s vděčností na hezké a radostné chvíle, milá setkání, uzdravení, zasvitnutí naděje. Myslíme taky na věci, které se nepovedly, slova, kterými jsme ublížili, kroky směrem k druhým, které jsme neudělali, myšlenky, které nebyly hezké ani dobré... Prosíme odpust'.

Požehnej, prosíme, dnešní nedělní ráno i naše bohoslužby. Tobě se chceme otevřít. Amen.

Čtení: Gn 2,4-9

Text: Mt 13,24-30 a 36-43

Kázání

Asi před týdnem, na začátku července, jsme šli kolem pole. Zaujalo mě, člověka městského, který nerozezná pšenici od žita, co to roste na poli vedle cesty. Byla to taková jemná vysoká rozkvetlá tráva. Mezi trávou se krčilo asi o třetinu nižší obilí. Na celém poli. Promíchané obilí a tráva. Na první pohled bylo jasné, že nějaké pletí, vytrhávání není možné. Vyřeší to až žně. Trochu jako v dnešním podobenství. Včetně toho, že jsme nevymysleli, jak k takovému promíchání obilí a trávy došlo, kde se stala chyba.

Ve výkladu podobenství se dovíme, že polem, o které jde, je svět. Žádná menší nebo větší vyvolená skupina těch lepších, ale všichni, svět. Svět je zahradou Boží. Podobně čteme na začátku Bible, že Bůh vytvořil zahradu a do ní vložil člověka. Pole, zahrada - obraz místa pro život a pro to, co je k životu potřeba. Zahrada, pole - není to něco statického, neměnného, jednou daného, ale počítá se se změnou, růstem, pohybem. Je potřeba sázení, setba, péče. V podobenství je svět polem, kam je rozséváno dobro, evangelium. Je to setba království nebeského. Už tady na zemi můžeme vidět růst Boží království. Je to idylické, lidé, nic zlého netušící, beze strachu večer usínají.

Ve světě od Boha se není čeho bát... Tak to vypadalo při stvoření, tak to asi bylo i Bohem zamýšleno. - - - Jenže v noci se objeví nepřítel. Někdo, kdo chce lidem, světu, poli, dobru, mně uškodit. Nenápadně, tiše rozsypal po poli semena plevelu, zla. Nepotřeboval ničít to zaseté a klíčící, on ví, že zlo bude dost silné. Lidí mu pomůžou. Co je to zlo, ta setba zlého? Trocha pochybností, pomluy, polopravd. Sobectví, moje velké já. To zlé semeno už dál žije svým životem. Ti, kdo v noci spali, se budí a ještě netuší, co vedle nich (už v nich samých?) roste.

Co dělat? Jak se bránit? V podobenství: když se objeví plevel, přicházejí nějakí služebníci, aktivisté a chtějí plevel vytrhat. Zlo odstraníme i s kořeny. Pravda, nepůjde to bez ztrát, ale když se

káci les... Zlo si zatím mne ruce; už za něj tu zkázu dodělá někdo jiný.

Když se učedníci ptají Ježíše na výklad podobenství, říkají: co znamená to podobenství o pleveli? (A v nadpisu ČEPu je taky plevel na prvním místě - O pleveli - mezi pšenici). A Ježíš je upozorní na začátek, připomene dobrého rozsévače, který rozsel dobré semeno. Od něj to zlo není. On zamýšlel pro celý svět dobro. Občas se setkávám s lidmi, kteří vidí jen zlo, se světem to jde od deseti k pěti, všichni lžou a kradou, už bude pořád jen hůř... Je mi líto, když někdo vidí svět jen takhle. Podobenství má své úskalí, ještě se k němu dostanu. Nemá nás vést k zavírání očí před zlem, ale přece jen: nenechme se zlem zaplavit, převálcovat. Ohlížeje se, pamatujme, hledejme to dobré semeno, děkujme. Sama jsem si řekla, že to budu zkoušet: začít modlitbu poděkováním. Až pak přijít s prosbami, nářky. Někdy to není úplně jednoduché najít něco, za co chci poděkovat. Ale stojí za to to zkoušet. Když si vzpomenu na to pole prorostlé trávou, které jsem zmínila na začátku: to obilí skrz vzrostlou trávu nebylo na první pohled vidět. Člověk musel trávu (plevel) rozhrnout.

Ale (učedníci přece jen měli pravdu, když se ptali na ten plevel) podobenství je i o zlu, setbě ďábla.

Říká nám něco o povaze zla: roste nenápadně, prorůstá kořeny, zpočátku se těžko rozezná. Je to prorostlé ve světě kolem nás, ale i uvnitř v každém z nás.

Když se narodil Ježíš, byla to setba z nebe, čisté světlo, naděje. Ale hned od narození se ho zlo pokouší přemoci. Herodes kvůli tomu vyvraždí v okolí Betléma malé chlapce. Později Ježíšovi usilují o život další, až se v pašijovém týdnu zdá, že zlo zvítězilo. Zrada, nespravedlivý soud, kříž. Před hrob s Ježíšovým mrtvým tělem je přivalen kámen, vojáci ještě hlídají, aby se někdo nepokusil tělo ukrást. V neděli nad ránem přicházejí k hrobu smutné ženy, chtějí pomazat mrtvé tělo, ale není tam. Nepochopitelné, rozumem nevysvětlitelné. Zlo, smrt, která se zdála triumfovat, zvítězit podle

řádu světa a života, jak ho známe, nemá poslední slovo. Vzkříšení nejen oznamuje vítězství života. Ono také potvrzuje, že to, jak Ježíš žil a kvůli čemu i zemřel, mělo/má/bude mít budoucnost.

Podobenství nás brzdí. To je zároveň jeho úskalí. Nebojovat proti zlu? Nechat to růst, vždyť stejně nic nezmůžeme?

Svatopluk Karásek převyprávěl a vyložil toto podobenství ve své písni s názvem: Podobenství o zrně a kóukolu. V písni se zpívá o tom, jaké zruďné věci přináší lidská snaha očistit svět. Lidé, kteří rozhodují o tom, kdo je kóukolem a kdo zrnem, páchají hrůzy a zločiny, "stavěj lágry a komory, plevel lidskej aby oddělen byl".

My nejsme ti, kdo mají třídít, rozhodovat, vytrhávat, házet do ohně. Podobenství obvykle sdělují jednu věc a nedoporučuje se je pitvat do detailů. Toto podobenství nás nechce uspat nebo zklidnit, abychom neviděli zlo, ale varovat, že nemáme brát spravedlnost do svých rukou, rozhodovat, kdo je plevel a kdo (samozřejmě my...) pšenice.

Podobenství konstatuje, že na světě existuje zlo. A to zlo není od Boha. Nám lidem se je nepodaří vymýtít. Ale zlo jednou skončí. Bude odděleno, půjde do ohně. To není ani tak trest, jako spíš nicota, zbytečnost, spalovna odpadu. I v nás je dobro a zlo prorostlé, dobré bude zachováno, zlé odstraněno. To bude onen soud. Bude to při skonání věků, na konci jedné éry. Bude začínat éra nová, kam přejde jen to, co má, co mělo budoucnost. Při tomto přechodu, soudu, budeme odkládat to zlé, zbytečné, možná budeme smutní, kolik jsme s sebou těch zbytečností táhli, kolik jsme jim věnovali času, sil. Jak se nám mohlo jít (a nakonec i umírat) lehčeji, kdybychom se nenechali zaplevelit.

Podobenství je o naději. Zlo nezvítězí. Jsou totiž věci, které se počítají. Neztrácejí význam, i když o nich nikdo ani nevěděl nebo už je všichni zapomněli. Četla jsem o hrdinství jedné ženy, paní Boženy Kropáčkové, která za války skrývala ve svém pražském bytě postupně tři parašutisty, kteří se podíleli na atentátu na Heydricha. Nedávno příběh této ženy vypátral historik Lukáš

Kopecký a zasadil se o to, aby se paní Kropáčkové udělala pamětní deska na domě, kde bydlela. Ona i její děti tenkrát našťěstí přežili (manžel byl v té době ve vězení v Praze a pak ho popravili v německém vězení), teď už jsou tito hrdinové po smrti, je to dávno... Ale myslím, že takové činy jsou tím dobrým, co roste a projde do nového věku. Nejen taková "velká hrdinství", ale třeba i napsat dopis na obranu pronásledovaných nebo týraných nebo i to úplně obyčejné lidské: pomoc, laskavost, dobré slovo, pečování, návštěva nemocného,... jsou věci, o kterých třeba nikdo kolem nás neví, možná ani my sami ne, ale je to klíčení oné dobré setby. Umožňujeme tak, aby Boží království rostlo. V nás, kolem nás, skrze nás.

Pane Bože, děkujeme za dobro ve světě. Jsou to možná malá semínka, hrozí jim udušení plevelem, ale je to dobrá setba od tebe. Dej, ať to dobro od tebe vidíme, podporujeme ho, ať šíříme kolem sebe naději a pokoj.

Píseň: 449 Pochválen budiž Pán Bůh sám

Přímluvná modlitba:

Pane Bože, přimlouváme se...

Myslíme na děti, prosíme, ochraňuj je při poznávání světa, dej, ať jim dokážeme být dobrými průvodci, když rostou ve velké lidi. Pomáhej dětem i dospělým rozlišovat mezi zrnem a kookolem.

Myslíme na lidi všelijak závislé. Pomoz se dostávat ven.

Myslíme na lidi závislé na pomoci druhých. Za nemocné, postižené, staré. Za lidi v nemocnici.

Prosíme za ty, kdo pečují, ať to dělají s láskou.

Prosíme, dávej nám vidět smysl naší práce a snažení.

Prosíme za nás s našimi různými omezeními a bolestmi těla i duše. Dávej nám vnitřní svobodu.

Prosíme, abychom uměli odpočívat, vypnout motor, povolit otěže.

Pane Bože, dej ať pochopíme, že nemáme a nemusíme mít všechno ve své ruce. Chceme nastavit své prázdné nádoby a prosit o naplnění od tebe.

Prosíme za to velké pole, svět. Na mnoha místech je to pole válečné.

Myslíme na rozhádané rodiny a partnery.

Myslíme na oběti konfliktů. Prosíme o mír, pokoj.

Myslíme na ty, kdo museli opustit domov, protože už nebyl domovem, místem bezpečí. Prosíme, aby našli přijetí, naději.

Prosíme za ty, kdo jsou v péči o uprchlíky aktivní, kdo i svou dovolenou věnují pomoci.

Prosíme o odvahu a moudrost pro ty, kdo ovlivňují a rozhodují velké věci. V našich obcích, krajích, státech, ve světě.

Prosíme za přírodu. Dej, ať o ni více pečujeme, než ji využíváme.

Prosíme, aby zlo nezískávalo vrch nad dobrem. Dej nám odvahu být na straně dobra, dej nám schopnost rozpoznávat zlo a zároveň i v nepříteli vidět člověka, kterého ty jsi stvořil a máš rád.

Otče náš

Píseň: 632 *Neskládejte v mocných naději*

Poslání:

Láska necht' je bez přetvářky. Ošklivte si zlo, lněte k dobrému. 10 Milujte se navzájem bratrskou láskou, v úctě dávejte přednost jeden druhému. 11 V horlivosti neochabujte, buďte vroucího ducha, služte Pánu. 12 Z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí. 13 Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství. 14 Svolávejte dobro na ty, kteří vás pronásledují, dobro a ne zlo. 15 Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. 16 Mějte porozumění jeden pro druhého. Nesmýšlejte vysoko, ale věnujte se všedním službám. Nespoléhejte na svou vlastní chytrost. 17 Nikomu neodplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. 18 Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. 19 Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: 'Mně patří pomsta, já odplatím, praví Pán.' 20 Ale také: 'Jestliže má tvůj nepřítel hlad, nasyť ho, a má-li žízeň, dej mu pít; tím ho zahanbíš a přivedeš k

lítosti.' 21 Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem. (Řím 12,9-21)

Požehnání:

At' Pán požehná vaše ruce, aby byly citlivé,
aby mohly podržet bez toho, že by spoutávaly,
aby mohly dávat bez počítání,
aby měly sílu potěšit a požehnat.

At' Pán požehná vaše oči, aby viděly potřebu,
aby nepřehlédly maličkosti, aby přes povrch viděly do hloubky,
aby se lidé pod vaším pohledem cítili dobře.

At' Pán požehná vaše uši, aby slyšely Boží hlas,
aby byly citlivé pro hlas nouze,
aby byly zavřené pro hluk a kletby.

At' Pán požehná vaše ústa, aby svědčila o Bohu,
aby z nich nevycházela slova, která zraňují a boří,
aby vyslovovala uzdravující slova,
aby zachovala tajemství.

At' Pán požehná vaše srdce, aby bylo stánkem Božího Ducha,
aby dávalo teplo a útočiště, aby úplně odpouštělo,
aby se dokázalo dělit o radost i utrpení.

At' dokážete být Bohu k dispozici.
(podle Sabine Nägeli)

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. (Žalm 121,5-8)
Píseň 686 Radujte se v Pánu vždy